

2020/2010(INI)

15.1.2021

MIŠLJENJE

Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja

upućeno Odboru za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove

o novim mogućnostima zakonite migracije radnika
(2020/2010(INI))

Izvjestiteljica za mišljenje (*): Elżbieta Rafalska

(*) Pridruženi odbor – članak 57. Poslovnika

PA_NonLeg

PRIJEDLOZI

Odbor za zapošljavanje i socijalna pitanja poziva Odbor za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uključi sljedeće prijedloge:

- A. budući da postoje tri vrste pravnog statusa koje imaju pravo na međunarodnu zaštitu: osobe sa statusom izbjeglice, osobe tražitelji azila i osobe koje imaju pravo na supsidijarnu zaštitu; budući da je politike uključenosti u društvo i integracije na tržište rada potrebno prilagoditi njihovim posebnim potrebama te im osigurati jednako postupanje kao i prema državljanima;
- B. budući da je posljednjih godina znatno porastao broj državljana trećih zemalja koji su upućeni iz jedne države članice u drugu; budući da poslodavci mogu državljanina treće zemlje koji je dobio radnu i boravišnu dozvolu u jednoj državi članici uputiti u bilo koju drugu državu članicu;
- C. budući da države članice zadržavaju pravo na određivanje opsega prihvata državljana trećih zemalja koji traže posao i određivanje uvjeta za dobivanje boravišnih i radnih dozvola; budući da se kriteriji i prakse država članica znatno razlikuju;
- D. budući da slobodno kretanje osoba stimulira gospodarstva država članica omogućavajući učinkovito usklađivanje vještina s potražnjom i slobodnim radnim mjestima na tržištu EU-a; budući da socijalne politike, politike zapošljavanja, migracijske, stambene i zdravstvene politike te politike u području obrazovanja i osposobljavanja imaju presudnu ulogu u zakonitoj migraciji radnika i integraciji na tržište rada; budući da koordinacija različitih područja socijalne politike i dalje predstavlja izazov za EU; budući da je pristup radnim mjestima znatno snažniji poticaj za migraciju nego dobit, kako za građane EU-a tako i za građane trećih zemalja;
- E. budući da je 2019. stopa zaposlenosti u zemljama EU-27 za osobe u dobi od 20 do 64 godine iznosila 64,4 % za one koji su rođeni izvan EU-a, 73,9 % za domaće stanovništvo i 75,3 % za one koji su rođeni u drugoj državi članici; budući da je 2019. stopa nezaposlenosti u zemljama EU-27 za osobe u dobi od 20 do 64 godine iznosila 12,3 % za one koji su rođeni izvan EU-a, 7,3 % za one koji su rođeni u drugoj državi članici te 6,0 % za domaće stanovništvo¹; budući da fragmentirana migracijska politika EU-a može imati negativan utjecaj na poduzeća jer im može ograničiti mogućnost korištenja unutarnjeg tržišta i privlačenja državljana trećih zemalja s ciljem zapošljavanja;
- F. budući da žene i maloljetnici imaju posebne potrebe za zaštitom; budući da sve politike uključenosti u društvo i integracije na tržište rada za državljane trećih zemalja trebaju obuhvaćati perspektivu rodne zaštite i zaštite djece;
- G. budući da demografske promjene i drugi društveni i ekonomski čimbenici, kao što je trenutna pandemija, postupno stvaraju kvalitativne nedostatke na tržištu rada, što

¹ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Migrant_integration_statistics_-_labour_market_indicators

otežava pronalazak radnika s odgovarajućim kvalifikacijama, a s obzirom na to da demografski trendovi postaju sve nepovoljniji s očekivanim porastom omjera ovisnosti starijih osoba s 29,6 % u 2016. na 51,2 % u 2070.², postoje i kvantitativni nedostaci, posebno u strateškim područjima kao što su umjetna inteligencija (UI) te informacijske i komunikacijske tehnologije (IKT), kao i opći manjak ljudi koji su voljni i sposobni zaposliti se u određenim sektorima, među ostalim u sektoru skrbi, građevinskoj industriji, poljoprivrednom sektoru i sektoru kućanstva, što dovodi do opće neusklađenosti između radnih mjesta dostupnih na tržištu i vještina i kompetencija radnika, bez obzira na to ulažu li se napor u usklađivanje ponude u smislu vještina i znanja koji mogu pridonijeti popunjavanju te praznine na tržištu rada u EU-u;

- H. budući da je prema komunikaciji Komisije od 12. rujna 2019. naslovljenoj „Poboljšanje zakonitih načina dolaska u Europu: neizostavan dio uravnotežene i sveobuhvatne migracijske politike” (COM(2018)0635) udio poslodavaca koji prijavljuju poteškoće pri popunjavanju radnih mjesta sve veći te u prosjeku iznosi više od 40 %; budući da državljani trećih zemalja imaju važnu ulogu u odgovaranju na europske demografske trendove, popunjavanju radnih mjesta i poticanju stvaranja radnih mjesta i rasta u EU-u; budući da bi tu ulogu trebalo uzeti u obzir u pogledu prava državljana trećih zemalja na mobilnost; budući da je nedostatak kvalificirane radne snage često izravna posljedica loših radnih uvjeta i slabe ponude atraktivnih karijera; budući da EU privlači migrante iz različitih sredina, koji posjeduju različite vrste znanja te različite skupove i stupnjeve vještina; budući da bi Unija mogla bolje iskoristiti slobodno kretanje radnika iz država članica, mobilnost radne snage i radnu snagu osoba koje već imaju pravo na zakonit boravak u EU-u;
- I. budući da su diskriminacija te jezični, obrazovni i institucionalni čimbenici najveće prepreke za državljane trećih zemalja; budući da tečajevi jezika imaju ključnu ulogu u uspješnoj integraciji migranata iz trećih zemalja na tržište rada; budući da bi prema istraživanju Eurofounda³ poticanje poduzetništva za migrante moglo dovesti do socijalnog predvodništva i stvoriti radna mjesta pomoću dobrih inicijativa politika;
- J. budući da se o integraciji i pristupu tržištu rada kontinuirano raspravlja u okviru CEAS-a (zajednički europski sustav azila) kako bi se trenutno maksimalno vrijeme čekanja tražitelja azila na pristup tržištu rada smanjilo s 9 na 6 mjeseci nakon podnošenja zahtjeva; budući da je višerazinska suradnja između država članica, lokalnih i regionalnih uprava, socijalnih partnera, civilnog društva i nevladinih organizacija potrebna za objedinjavanje napora i suočavanje s mogućim izazovima koji bi se mogli pojaviti u postupcima integracije na tržište rada;
- K. budući da su prema Eurofoundu⁴ radnici stranog podrijetla i radnici migranti prve generacije uglavnom prezastupljeni u sektorima u kojima prevladavaju niskokvalificirani poslovi, uključujući trgovinu i ugostiteljstvo, promet, građevinarstvo i druge usluge kao što su skrb kod kuće, dugotrajna skrb te poljoprivredno-prehrambeni sektor; budući da se u Komisijinoj Provjeri prikladnosti o zakonitoj migraciji iz ožujka

² Europska komisija (2018.). Izvješće iz 2018. o starenju stanovništva: gospodarska i proračunska predviđanja za 28 država članica EU-a (2016.–2070.).

³ https://www.eurofound.europa.eu/sites/default/files/ef_publication/field_ef_document/ef1138en.pdf

⁴ https://www.eurofound.europa.eu/sites/default/files/ef_publication/field_ef_document/ef19004en.pdf

2019.⁵ naglašavaju značajne prepreke u pogledu mogućnosti zakonite migracije niskokvalificiranih i srednjekvalificiranih radnika, unatoč povećanoj potražnji za radnom snagom;

- L. budući da je pad plodnosti u brojnim europskim zemljama doveo i nastavlja voditi do mnogo manjih skupina novih sudionika na tržištu rada;
- M. budući da je stanje tisuća poljoprivrednih radnika posebno kritično u trenutnom izvanrednom razdoblju, a tisuće njih žive izdvojeni u neprijavljenim stambenim objektima u lošim sanitarnim uvjetima i u stalnom strahu od deportacije;
- N. budući da je istraživanje Eurofounda pokazalo da regija podrijetla migranata ima veću ulogu od njihovog statusa u njihovoj integraciji u radnu snagu; budući da će imigranti iz svih regija svijeta, osim Sjeverne Amerike, vjerojatnije imati radna mjesta niže na profesionalnoj ljestvici od domaćeg stanovništva; budući da općenito dokazi ukazuju na to da ne postoji automatska postupna asimilacija imigranata i njihovih potomaka u iste obrasce zapošljavanja kao u pogledu domaćeg stanovništva, a u mnogim slučajevima dolazi do trajnog nepovoljnog položaja za pojedince iz određenih regija podrijetla;
- O. budući da EU privlači manje visokoobrazovanih državljana trećih zemalja od ostalih odredišta u okviru Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj (OECD) i da bi potencijalnim kvalificiranim zakonitim migrantima trebao pružiti transparentnije i sveobuhvatnije informacije, među ostalim o provjeri njihovih kvalifikacija; budući da je od svih migranata koji su boravili u zemljama OECD-a u razdoblju od 2015. do 2016. samo 25 % osoba s visokom razinom obrazovanja odabralo EU kao odredište⁶; budući da EU želi biti konkurentniji u globalnom natjecanju za kvalificirane stručnjake;
- P. budući da je kriza uzrokovana bolešću COVID-19 ukazala na značajan doprinos radnika migranata u podršci europskim gospodarstvima, javnim službama, popunjavanju nedostatka radne snage i poticanju stvaranja radnih mjesta i rasta u EU-u; budući da su 13 % ključnih radnika na ključnim poslovima u EU-u migranti, da je udio radnika migranata u tim zanimanjima blizu 20 % u mnogim zemljama, a u nekim ključnim sektorima (npr. rad u kućanstvu i građevinarstvo) gotovo trećina ključnih radnika su migranti⁷; budući da je kriza uzrokovana bolešću COVID-19 bacila novo svjetlo na, među ostalim, uvjete rada i stanovanja za velik dio radnika migranata zaposlenih u određenim sektorima gospodarstva, kao što su proizvodnja hrane i poljoprivreda; budući da bi pandemija bolesti COVID-19 i njezine moguće ekonomske posljedice mogle utjecati na kretanje zakonite migracije radnika;
- Q. budući da mnogi građani EU-a koji migriraju zbog posla i 40 % visokoobrazovanih državljana trećih zemalja zaposlenih u EU-u radi ispod svoje razine kvalifikacija⁸;

⁵ Europska komisija (2019.). Provjera prikladnosti zakonitih migracija. [https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/policies/legal-migration/fitness-check_en#:~:text=Background%20to%20the%20Legal%20Migration%20Fitness%20Check&text=The%20Fitness%20Check%20aimed%20at,management%20of%20legal%20migration%20flows.COM\(2018\)0635](https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/policies/legal-migration/fitness-check_en#:~:text=Background%20to%20the%20Legal%20Migration%20Fitness%20Check&text=The%20Fitness%20Check%20aimed%20at,management%20of%20legal%20migration%20flows.COM(2018)0635).

⁶ COM(2018)0635.

⁷ Fasani & Mazza (2020.): Ključni radnici imigranti: njihov doprinos europskom odgovoru na COVID-19. <https://www.iza.org/publications/pp/155>

⁸ https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/policies/legal-migration/integration/integration-labour-market_en

budući da istraživanje Eurofounda⁹ pokazuje da su nedostatak jezičnih vještina i nepriznavanje kvalifikacija neke od glavnih prepreka koje onemogućavaju migrantima prve generacije da dobiju poslove u skladu sa svojim kvalifikacijama; budući da se u Komisijinoj Provjeri prikladnosti o zakonitoj migraciji (ožujak 2019.)¹⁰ naglašava izazov koji predstavlja sektorski pristup migraciji radne snage u EU-u koji određuje različita prava i pravila ovisno o razini kvalifikacija radnika, što može dovesti do nejasnoća i diskriminacije radnika;

- R. budući da globalno partnerstvo za vještine, osmišljeno kako bi se migracijski pritisci usmjerili u opipljive uzajamne koristi i za zemlju podrijetla i za zemlju odredišta, omogućava privlačenje radne snage u potpunosti u skladu s potrebnim skupom vještina; budući da odabrani inovativni europski pilot projekti o migraciji radne snage već uključuju glavna načela globalnog partnerstva za vještine u duhu poticanja suradnje između sjevera i juga, kako je predviđeno u UN-ovim ciljevima održivog razvoja, i sve više pokazuju pozitivne ishode mogućnosti zakonite migracije radne snage;
1. naglašava da bi, u skladu s člankom 79. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, EU trebao provoditi migracijsku politiku čiji je cilj osigurati pravedno postupanje prema državljanima trećih zemalja koji zakonito borave u EU-u, uključujući uključive standarde, jednake prilike, dostojanstvene radne uvjete i jednako postupanje; ističe, međutim, da pozivanje na izazove na tržištu rada ne smije dovesti do širenja nepoštenog tržišnog natjecanja ili kršenja pravila EU-a i nacionalnih propisa o zakonitoj migraciji;
 2. ističe da bi strukturirana imigracijska politika trebala započinjati već u zemlji podrijetla provedbom jezičnih tečajeva i tečajeva o vrijednostima i pravnim temeljima zemlje odredišta; naglašava da bi birokratski postupci trebali zakonitim migrantima omogućiti da pokažu svoj potencijal;
 3. podsjeća na svoju Rezoluciju od 19. lipnja 2020. o europskoj zaštiti prekograničnih i sezonskih radnika u kontekstu krize prouzročene bolešću COVID-19¹¹;
 4. naglašava da zbog porasta demografskih promjena, posebno starenja stanovništva, brzog mijenjanja globalnog i digitalnog okruženja na tržištima rada i dosad neviđene krize uzrokovane bolešću COVID-19, raste potražnja za radnicima u određenim sektorima i radnicima određenih zanimanja, na primjer u nekim državama članicama u sektorima kao što su skrb za starije osobe, dugotrajna skrb, zdravstveni sektor, građevinarstvo, poljoprivreda, turizam, sektor kućanstva, sektori IKT-a i UI-a; naglašava potrebu za privlačenjem radnika koji mogu popuniti prazninu u tim određenim sektorima na tržištu rada; naglašava i potrebu za reguliranom migracijom radne snage, uključujući privremenu migraciju radne snage, s naglaskom ne samo na visokokvalificiranoj radnoj snazi već i na srednjekvalificiranom sektoru¹² i niskokvalificiranoj radnoj snazi; poziva Komisiju i države članice da promiču politike koje pomažu tim migrantima da uđu na tržište rada i koje prepoznaju radnike s tim

⁹ https://www.eurofound.europa.eu/sites/default/files/ef_publication/field_ef_document/ef19004en.pdf

¹⁰ Europska komisija (2019.). Provjera prikladnosti zakonitih migracija. https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/policies/legal-migration/fitness-check_en#:~:text=Background%20to%20the%20Legal%20Migration%20Fitness%20Check&text=The%20Fitness%20Check%20aimed%20at,management%20of%20legal%20migration%20flows.

¹¹ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0176.

¹² <https://www.oecd-ilibrary.org/sites/c9d28c24-en/index.html?itemId=/content/component/c9d28c24-en>

specifičnim zanatima i zanimanjima, posebno tijekom pandemije bolesti COVID-19; napominje da bi takve politike mogle podržati promicanje zakonite migracije radne snage, uključujući privremenu migraciju radne snage; smatra da bi učinkovita integracija državljana trećih zemalja u radnu snagu EU-a mogla podržati lokalne zajednice i donijeti dodanu vrijednost državama članicama popunjavanjem postojeće praznine u pogledu vještina i znanja, stvaranjem gospodarske aktivnosti i rasta te ostvarivanjem pozitivnog povrata za zajednice domaćine; podsjeća da je trenutna kriza dokazala da nijedno zanimanje ne zaslužuje prijezir; napominje da niskokvalificirani radnici na svojim radnim mjestima često imaju ključnu ulogu za društvo te ih se u politikama i mjerama integracije na tržište rada ne smije podcjenjivati niti davati prednost visokokvalificiranim državljanima trećih zemalja;

5. napominje da bi pružanje poticaja visokokvalificiranim migrantima koji bi mogli obogatiti europsku znanost i istraživanje pomoglo Europskoj uniji u postizanju njezinog cilja da postane predvodnik u području znanosti i istraživanja;
6. naglašava i potrebu za reguliranom privremenom migracijom radne snage, koja nije usmjerena samo na visokokvalificiranu radnu snagu već i na srednjekvalificirani sektor;
7. poziva europske institucije da nastave rasprave i postignu dogovor o smanjenju trenutnog maksimalnog vremena čekanja tražitelja azila na pristup tržištu rada s 9 na 6 mjeseci nakon podnošenja zahtjeva, što bi značajno olakšalo postupak integracije i njezin uspjeh;
8. naglašava da situacija za mobilne i sezonske radnike, uključujući radnike iz trećih zemalja, možda nije u skladu s relevantnim zakonodavstvom i pravilima o mobilnosti, što dovodi do ponekad neprihvatljivih i nesigurnih životnih standarda i radnih uvjeta te mogućeg kršenja ljudskih i radničkih prava, gubitka socijalnog osiguranja ili u najmanju ruku do nepovoljne fragmentacije; ističe potrebu za boljom zaštitom migranata iz trećih zemalja na radu; poziva države članice da svim radnicima osiguraju zdrave životne uvjete, sigurnost boravka, pristup savjetovanjima i informacijama o primjenjivim radnim pravima te da osiguraju usklađenost radnih mjesta sa standardima zdravlja i sigurnosti na radu; osim toga, ističe da je potrebno zaštititi unutarnje tržište i slobodno kretanje radnika;
9. naglašava potrebu za boljom zaštitom migranata iz trećih zemalja na radu; poziva države članice i Komisiju da zajamče potpunu socijalnu zaštitu, minimalne standarde za smještaj te pristup savjetovanjima i informacijama o primjenjivim radnim pravima;
10. poziva Komisiju i države članice da utvrde i odgovore na razloge koji objašnjavaju nedovoljnu privlačnost EU-a za globalne talente i ističe potrebu za boljom koordinacijom među državama članicama kako bi se poboljšalo prikupljanje točnih i usporedivih podataka; napominje da bi države članice trebale pružiti jasniju sliku različitih ciljnih skupina kvalificiranih radnika, uključiti prikupljanje podataka o potražnji za vještinama i njihovim ekvivalentima te osigurati usklađeno zakonodavstvo, najbolje prakse i informacije o provedbi prava EU-a i mobilnosti državljana trećih zemalja u EU-u pružanjem podrške mrežama stručnjaka i istraživanjima te objavljivanjem vlastitih statistika u stvarnom vremenu; traži od Komisije da provede opsežnu istragu o trendovima upućenih državljana trećih zemalja i naglašava potrebu za

mogućim mjerama politike na razini EU-a ili na nacionalnoj razini koje su utemeljene na ishodu istrage; poziva države članice i Komisiju da osiguraju prikupljanje podataka o utjecaju bolesti COVID-19 na zakonitu migraciju radne snage u EU-u;

11. naglašava potrebu za poboljšanjem funkcioniranja postupaka za radne dozvole za migrante koji nisu iz EU-a kako bi došli u Europu te za osiguravanjem poštivanja prava migranata i radnika izbjeglica; u tom pogledu poziva Komisiju da regulira sve agencije za zapošljavanje, potencijalno pomoću Europskog nadzornog tijela za rad (ELA);
12. naglašava potrebu za jačanjem postojećih pilot projekata zakonite migracije u suradnji sa sindikatima i drugim organizacijama koje rade s radnicima migrantima;
13. naglašava potrebu za stvaranjem povoljnijeg okruženja za integraciju i zaštitu prava radnika migranata, neovisno o njihovim vještinama ili razini plaće, imigracijskom statusu ili državljanstvu, što bi u konačnici dovelo do europskog migracijskog kodeksa;
14. naglašava potrebu da se plaćanja u okviru zajedničke poljoprivredne politike uvjetuju poštivanjem primjenjivih radnih uvjeta koji proizlaze iz relevantnih kolektivnih ugovora o radu te nacionalnog i europskog socijalnog i radnog prava;
15. naglašava da različito postupanje prema državljanima trećih zemalja narušava sposobnost EU-a da privuče radnike; ističe potrebu za borbom protiv nepoštenog tržišnog natjecanja između pružatelja usluga i državljana država članica i državljana trećih zemalja osiguravanjem jednakog postupanja u smislu zapošljavanja, sredstvima kao što su pristup socijalnoj zaštiti od prvog dana, pravo na štrajk i pridruživanje sindikatu, pristup javnim službama i obrazovanju te poduzimanjem mjera za sprječavanje zlostavljanja i iskorištavanja radnika bez obzira na njihov status; poziva države članice da osiguraju učinkovito poštivanje zajedničkih standarda te zakona i konvencija o radu kako bi se spriječila diskriminacija i iskorištavanje radnika; naglašava da postojeće zakonodavstvo EU-a o regularnim migracijama, kao što su Direktiva o sezonskim radnicima¹³ i Direktiva o plavoj karti¹⁴, ne odgovara trenutnom kontekstu, zahtjevima i potrebama na tržištu rada; ističe da se postojeće zakonodavstvo, kao što je Direktiva o sankcijama za poslodavce¹⁵, koje utvrđuje mjere zaštite radnika od zlostavljanja i iskorištavanja na radnom mjestu, mora primjenjivati i pravilno provoditi u svim državama članicama; podsjeća da zakonodavstvo EU-a promiče jednako postupanje prema svima i jednak pristup pravima u vezi sa zaposlenjem za sve; naglašava važnost Direktive o plavoj karti, koja bi EU mogla učiniti privlačnim mjestom za globalne talente i pružiti europskim tvrtkama vještine koje su im potrebne da ostanu konkurentne; naglašava da bi države članice mogle iskoristiti sustav plave karte;
16. poziva države članice da sudjeluju u pilot projektima o migraciji koje je Komisija

¹³ Direktiva 2014/36/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u svrhu zapošljavanja u statusu sezonskih radnika, SL L 94, 28.3.2014., str. 375.

¹⁴ Direktiva Vijeća 2009/50/EZ od 25. svibnja 2009. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja radi visokokvalificiranog zapošljavanja, SL L 155, 18.6.2009., str. 17.

¹⁵ Direktiva 2009/52/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2009. o minimalnim standardima za sankcije i mjere za poslodavce državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom, SL L 168, 30.6.2009., str. 24.

pokrenula 2017. (Provedba Europskog migracijskog programa, COM(2017)0558 final) i da aktivno promiču ulogu koju migracija može imati na tržištu rada; nadalje poziva Komisiju da osigura uključivost tih pilot projekata i zajamči jednako postupanje i jednake mogućnosti za državljane trećih zemalja;

17. naglašava potrebu za pružanjem više mogućnosti za regularnu migraciju i za ulazak i rad u EU-u za ekonomske migrante te potrebu za osiguravanjem poštivanja minimalnih prava, dostojanstvenih radnih standarda i načela jednakog postupanja u korist svih radnika bez obzira na njihov migracijski status, uključujući minimalna prava koja osiguravaju prijelaz s nezakonitog na zakonito zaposlenje;
18. ističe da je potrebno predložiti mjere koje promiču zahtjev za jačanjem potencijala imigranata koji zakonito borave u EU-u, kako bi razvili vještine potrebne na tržištu rada kojem žele pristupiti, kroz programe osposobljavanja koji povećavaju zapošljivost kroz težnju za izvrsnošću;
19. ističe potrebu za održavanjem fleksibilnosti propisa EU-a kako bi se uzele u obzir posebne okolnosti pojedinačnih država članica, uključujući situacije na njihovim tržištima rada, uz mogućnost neobaveznih klauzula u direktivama;
20. ističe da daljnje mogućnosti za mobilnost radne snage unutar Unije moraju biti zakonski zajamčene;
21. naglašava da spori i pretjerano birokratski postupci mogu utjecati na pristup izbjeglica i tražitelja azila obrazovanju i tržištu rada, čime se povećava rizik da će s vremenom morati pribjeći neprijavljenom radu i dovesti se u ranjiv položaj; naglašava da dugotrajna obrada zahtjeva za međunarodnu zaštitu i propusti u registraciji tražitelja azila pri njihovu dolasku ne samo da onemogućuju pravodoban i zakonit pristup izbjeglica i tražitelja azila tržištu rada nego i stvaraju uvjete za razvoj praksi neprijavljenog rada i svih oblika iskorištavanja i zlostavljanja;
22. poziva države članice da pojačaju napore kako bi svoje zemlje učinile privlačnijim mjestima za mobilni ljudski kapital na međunarodnoj sceni, uključujući ulagače i poslovne ljude, koje se sve više smatra vrijednim dobrom koje treba privući;
23. poziva Komisiju i države članice da dalje razvijaju zakonite mogućnosti za migraciju radne snage, uzimajući u obzir zahtjeve i potrebe nacionalnog tržišta rada, s naglaskom na zanimanja sa sustavnim manjkom radnika;
24. naglašava važnost pružanja relevantnih mogućnosti zakonitim migrantima u Uniji da iskoriste svoje radne vještine i mogućnosti koje nudi mobilnost unutar EU-a;
25. poziva na jednake mogućnosti za muškarce i žene u svim politikama i postupcima povezanim s uključivanjem državljana trećih zemalja u društvo i njihovom integracijom na tržište rada, imajući na umu da žene, češće negoli muškarci, preuzimaju brigu o djeci, starijima ili na drugi način uzdržavanim članovima obitelji; podsjeća da su pružanje kvalitetne i dostupne skrbi o djeci i skrbi o drugim uzdržavanim osobama, kao i fleksibilni uvjeti rada i provedba postojećeg zakonodavstva EU-a poput Direktive o

ravnoteži između poslovnog i privatnog života¹⁶, primjeri kako poboljšati pristup tržištima rada za sve roditelje i pružatelje skrbi i omogućiti njihovo ekonomsko i socijalno osnaživanje;

26. pozdravlja inicijative Komisije za okupljanje ekonomskih i socijalnih partnera radi rasprave o integraciji na tržište rada; ističe potrebu za nastavkom inicijativa kao što su „Poslodavci zajednički za integraciju”, „Europsko partnerstvo za integraciju” i „Europski dijalog o vještinama i migracijama” kako bi se potaknula podrška i razumijevanje koristi i zamki u pogledu migracije radne snage; u tom pogledu poziva Komisiju i države članice da nastave dijalog s ekonomskim i socijalnim partnerima te ostalim dionicima o migraciji radne snage;
27. poziva europske institucije da odmah nastave rasprave o reviziji Direktive o plavoj karti te da deblokiraju situaciju u Vijeću;
28. naglašava da se neprijavljeni radnici državljanima trećih zemalja nalaze u posebno ranjivoj situaciji u kojoj nemaju sigurnost radnog mjesta ni pristup socijalnoj zaštiti te su izloženi riziku od zlostavljanja; smatra da bi neprijavljeni radnici državljanima trećih zemalja mogli imati posebnih poteškoća u prijavljivanju zlostavljanja jer se boje izgubiti ne samo posao već i dom i boravak; poziva Europsko nadzorno tijelo za rad i države članice da pojačaju napore u borbi protiv neprijavljenog rada i da učinkovito osiguraju izvršavanje obveza poslodavaca u pogledu okončavanja iskorištavanja te prijave i uređenja statusa njihovih radnika; poziva na uvođenje zaštitnih barijera između inspektorata rada i nadležnih tijela za migraciju kako bi se zajamčilo poštivanje prava radnika migranata čiji status nije reguliran;
29. ističe ključnu ulogu socijalnih partnera, civilnog društva, lokalnih i regionalnih vlasti i volonterskih organizacija u pružanju podrške osnaživanju i integraciji migranata iz trećih zemalja u radnu snagu i pružanju informacija radnicima migrantima, posebno o njihovim pravima i dužnostima te zaštiti na koju imaju pravo; osim toga, poziva na puno sudjelovanje tih dionika u postupku donošenja politika;
30. smatra da je važno osigurati odgovarajuću obuku o zakonodavstvu, pravima i dužnostima u vezi sa zapošljavanjem za državljane trećih zemalja, kao i za institucionalna tijela, kako bi se osiguralo da migranti ne budu iskorištavani kroz neprijavljeni rad i druge oblike teškog iskorištavanja ili izloženi diskriminaciji na radnom mjestu;
31. naglašava činjenicu da su uvjeti na tržištu rada u državama domaćinima jedan od odlučujućih čimbenika za jamčenje održive i trajne integracije državljanima trećih zemalja; svjestan je činjenice da su te osobe heterogene u pogledu dobi, vještina, znanja i podrijetla; naglašava da je nezaposlenost u EU-u, prije svega nezaposlenost mladih i dugotrajna nezaposlenost, i dalje na zabrinjavajuće visokoj razini u nekim zemljama i regijama te da bi Komisija i države članice trebale i dalje davati prednost politikama i ulaganjima s ciljem pružanja kvalitetnih radnih mjesta za cijelo društvo, s posebnim naglaskom na najosjetljivije osobe, bez obzira na njihovu situaciju i mjesto rođenja;

¹⁶ Direktiva (EU) 2019/1158 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o ravnoteži između poslovnog i privatnog života roditelja i pružatelja skrbi i o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 2010/18/EU, SL L 188, 12.7.2019., str. 79.

podsjeca da mjere za stvaranje kvalitetnih radnih mjesta za svakoga promiču aktivna tržišta rada i rast te imaju pozitivan utjecaj na nacionalne bruto domaće proizvode;

32. napominje da državljani trećih zemalja mogu biti upućeni iz treće zemlje u državu članicu ili mogu dobiti radnu dozvolu u jednoj državi članici prije njihovog upućivanja u drugu državu članicu; naglašava da u slučaju kada su radnici državljani trećih zemalja upućeni iz jedne države članice u drugu, država članica domaćin nema mogućnost utvrditi broj ili tip državljana trećih zemalja koji rade na njezinom teritoriju; nadalje naglašava da su ti radnici državljani trećih zemalja često u ranjivom položaju jer je njihova dozvola vezana uz njihov ugovor o radu i zbog toga ovisi o poslodavcu za dobivanje dozvole; ističe potrebu za jačanjem suradnje i razmjene informacija između država članica, posebno s obzirom na mobilnost radnika državljana trećih zemalja unutar EU-a; naglašava da porast upućenih radnika državljana trećih zemalja u EU-u sam po sebi nije problematičan, ali postoji zabrinjavajući rizik od zlostavljanja, iskorištavanja i kršenja prava radnika u pogledu te posebno osjetljive skupine radnika; potiče Komisiju i države članice da pojačaju napore u borbi protiv zlostavljanja u pogledu tih radnika državljana trećih zemalja i napominje da bi takvo zlostavljanje moglo uključivati lažne podugovarače, agencije za privremeno zapošljavanje, fiktivna poduzeća, lažno samozapošljavanje, lažna upućivanja i neprijavljene upućene radnike; naglašava važnost Europskog nadzornog tijela za rad u koordinaciji i pružanju podrške u tom pogledu te ističe potrebu za pružanjem relevantnih informacija o pravima radnika i obvezama poslodavaca u pogledu radnika državljana trećih zemalja u EU-u; podsjeća da je funkcija Europskog nadzornog tijela za rad koordinirati i podržati usklađene i zajedničke inspekcije u pogledu upućivanja i neprijavljenog rada, a to se odnosi i na radnike državljanke trećih zemalja;
33. skreće pozornost na problem osoba koje rade na poslovima za koje su previše kvalificirane; naglašava potrebu za poboljšanjem postojećeg sustava priznavanja stručnih kvalifikacija među državama članicama jer poteškoće u priznavanju stranih kvalifikacija i dalje predstavljaju značajnu prepreku za usklađivanje u pogledu zapošljavanja, što koči mobilnost, te napominje da je to preduvjet za olakšavanje mobilnosti radne snage; stoga poziva na jačanje Europskog kvalifikacijskog okvira s ciljem postizanja odgovarajućeg priznavanja vještina, kompetencija i kvalifikacija stečenih izvan europskih granica; nadalje, poziva države članice da prepoznaju, priznaju i potvrde postojeće vještine te formalne i neformalne kompetencije, talente i iskustva zakonitih migranata iz trećih zemalja; naglašava važnost jamčenja svim državljanima trećih zemalja, a posebno djevojčicama i ženama, mladima i osobama u nepovoljnom položaju, pristup formalnom, informalnom i neformalnom obrazovanju i cjeloživotnom kvalitetnom osposobljavanju; naglašava potrebu za kontinuiranom potporom cjeloživotnog učenja za građane EU-a i državljane trećih zemalja koji borave u Europskoj uniji kako bi se potaknulo stjecanje potrebnih vještina za funkcioniranje na tržištu rada i stoga poziva Komisiju da potiče financiranje projekata partnerstva za vještine koji su usmjereni na migraciju radne snage i uključivost u okviru Europskog socijalnog fonda plus (ESF+) i Fonda za azil, migracije i integracije; poziva Komisiju i države članice da pojačaju svoje napore kako bi zadržali strane studente nakon završetka studija u EU-u; ističe da bi odobravanje pristupa mobilnosti unutar EU-a i valjanosti vizi za tražitelje posla osobama s diplomom moglo povećati privlačnost EU-a u cjelini; podsjeća na važnost upotrebe integracijskih fondova za stvarne mjere integracije te podsjeća da se cilj integracije državljana trećih zemalja na tržište rada mora

odražavati u pridavanju veće važnosti Europskom socijalnom fondu plus; ističe da ovom fondu nisu dodijeljeni dovoljni iznosi, uz priznanje da postoje veliki izazovi i brojne ključne inicijative koje bi fond trebao financirati, te poziva na ulaganja i dodatna sredstva;

34. podsjeća na standarde za zaštitu državljana trećih zemalja koji su utvrđeni u Direktivi o sezonskim radnicima; ističe potrebu za poboljšanjem praćenja radnih uvjeta; poziva Komisiju i države članice da zaštite sezonske radnike, koji su od ključne važnosti za strateške gospodarske sektore EU-a, i da uspostave jasna pravila u pogledu njihovih prava te naglašava da im treba zajamčiti jednako postupanje i zaštitu kao i njihovim lokalnim kolegama; poziva Komisiju da poduzme hitne mjere u vezi s općom situacijom u pogledu uvjeta zapošljavanja te zdravstvenih i sigurnosnih uvjeta upućenih državljana trećih zemalja i sezonskih radnika, uključujući ulogu agencija za privremeno zapošljavanje, agencija za regrutiranje, drugih posrednika i podizvođača, te da utvrdi nedostatke u zaštiti i moguću potrebu za revizijom postojećeg zakonodavnog okvira, kao što su zakonodavni okvir za zdravlje i sigurnost na radu, Direktiva o sezonskim radnicima i Direktiva 2008/104/EZ o radu preko poduzeća za privremeno zapošljavanje¹⁷, kao i u pogledu zaštite od posljedica pandemije; naglašava vrijednost stečenih iskustava u pogledu krize prouzročene bolešću COVID-19, ali i da bi se na osnovi tih iskustava trebalo ojačati donošenje politika temeljeno na dokazima kako bi se uklonili propusti u zakonodavstvu EU-a i nacionalnom zakonodavstvu tijekom krize i u normalnim vremenima;

¹⁷ Direktiva 2008/104/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenog 2008. o radu preko poduzeća za privremeno zapošljavanje, SL L 327, 5.12.2008., str. 9.

INFORMACIJE O USVAJANJU U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Datum usvajanja	14.1.2021.
Rezultat konačnog glasovanja	+: 34 -: 6 0: 13
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Atidzhe Alieva-Veli, Marc Angel, Dominique Bilde, Gabriele Bischoff, Vilija Blinkevičiūtė, Andrea Bocskor, Milan Brglez, Sylvie Brunet, David Casa, Margarita de la Pisa Carrión, Özlem Demirel, Klára Dobrev, Jarosław Duda, Estrella Durá Ferrandis, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Rosa Estaràs Ferragut, Nicolaus Fest, Loucas Fourlas, Cindy Franssen, Heléne Fritzon, Elisabetta Gualmini, Alicia Homs Ginel, France Jamet, Agnes Jongerius, Radan Kanev, Ádám Kósa, Stelios Kypourouopoulos, Katrin Langensiepen, Miriam Lexmann, Elena Lizzi, Radka Maxová, Kira Marie Peter-Hansen, Dragoş Pîslaru, Dennis Radtke, Elżbieta Rafalska, Guido Reil, Daniela Rondinelli, Mounir Satouri, Monica Semedo, Beata Szydło, Eugen Tomac, Romana Tomc, Yana Toom, Marie-Pierre Vedrenne, Marianne Vind, Maria Walsh, Stefania Zambelli, Tatjana Ždanoka, Tomáš Zdechovský
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Konstantinos Arvanitis, Ilana Cicurel, José Gusmão, Eugenia Rodríguez Palop

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

34	+
PPE	David CASA, Jarosław DUDA, Loucas FOURLAS, Stelios KYMPOUROPOULOS, Eugen TOMAC, Maria WALSH, Tomáš ZDECHOVSKÝ
S&D	Marc ANGEL, Gabriele BISCHOFF, Vilija BLINKEVIČIŪTĖ, Milan BRGLEZ, Estrella DURÁ FERRANDIS, Helène FRITZON, Elisabetta GUALMINI, Alicia HOMES GINEL, Agnes JONGERIUS, Marianne VIND
RENEW	Atidzhe ALIEVA-VELI, Sylvie BRUNET, Ilana CICUREL, Radka MAXOVÁ, Dragoş PÎSLARU, Monica SEMEDO, Yana TOOM, Marie-Pierre VEDRENNE
ZELEN/ESS	Katrin LANGENSIEPEN, Kira Marie PETER-HANSEN, Mounir SATOURI, Tatjana ŽDANOKA
ECR	Margarita DE LA PISA CARRIÓN, Lucia ĎURIŠ NICHOLSONOVÁ, Elżbieta RAFALSKA, Beata SZYDŁO
NI	Daniela RONDINELLI

6	-
ID	Dominique BILDE, Nicolaus FEST, France JAMET, Elena LIZZI, Guido REIL, Stefania ZAMBELLI

13	0
PPE	Andrea BOCSKOR, Rosa ESTARÀS FERRAGUT, Cindy FRANSEN, Radan KANEV, Ádám KÓSA, Miriam LEXMANN, Dennis RADTKE, Romana TOMC
S&D	Klára DOBREV
LJJEVI	Konstantinos ARVANITIS, Özlem DEMIREL, José GUSMÃO, Eugenia RODRÍGUEZ

Korišteni znakovi:

+ : za

- : protiv

0 : suzdržani